

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K, 1/2 strani
32 K, 1/4 strani 16 K,
1/8 strani 8 K, 1/16 strani
4 K, 1/32 strani 2 K, 1/64
strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu
je cena posebno znižana.



Za oznanila (insertate)
uredništvo in upravn-
štvo ni odgovorno.
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ptujju v
gledališkem poslopu
št. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
ponedeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

Štev. 19.

V Ptujju v nedeljo dne 16. septembra 1906.

VII. letnik

V šolo zvoni. . .

Vesele počitnice nežne dece se bližajo svo-
jemu koncu, za knjigotržce prične sezona, za
stariše pa resna skrb: kam naj pošljem svojega
otroka, — kajti že zvoni v šolo. . . Katero šolo
naj si izberem, da si priučim otrok čimveč in se
pripravi čimbolje na visoko šolo življenja, da
bode ob zadnji izkušnji pred smrtjo lahko de-
jal: storil sem svojo dolžnost kot človek?

Leta za leti bijemo boj za nemški poduk
v šoli. Kajti vse naše delo ima edini cilj, od-
vrniti ljudstvo od pogubonosne prvaške kleri-
kalne politike in podati mu čitalo, ki ga utrdi
boju za obstanek. Nikar nam naj ne pridejo
na bedasto opombo, da smo „nemčurji“. Ako de-
lujemo koristno za ljudstvo, imenujte nas ma-
tari lopove ali roparje, kajti za priznanje na-
ših nasprotnikov se itak malo menimo. Ali ne-
prececnljiv in nepreznirljiv je pomen nemščine.

In podlost prvaškega hujskanja proti nem-
ščini tiči ravno v tem, da prvaki sami priznavajo
velik pomen nemščine in da se ravnaajo sami
po tem načelu. Prvaški klerikalni listi hujskajo
strupeno proti nemščini v šoli, mečejo na nas
najgrše psovke, ker povemo odkritosrčno, da
smo za nemščino v šoli, — voditelji prvaški
pa ubogajo v tem oziru „Stajerca“ in vzgajajo
svoje otroke nemško.

Le par dokazov tega očitanja naj nave-
demo! Voditelj slovenskih klerikalcev dr. Šuš-
teršič pošilja svoje sinove v neki jezuitski
konvikt, v katerem se izključno nemško podu-
čuje; niti ene slovenske besede se ne čuje v
tem konviktu. Na shodih pa rogovoli Šušteršič
proti nemščini in za njim rogovoli vseh 2000
prvaških duhovnov. . . Slovenski profesor Mi-
klošič ima sinove, ki so popolnoma nemško
vzgojeni in nemško-narodnega mišljenja; in ven-
dar je bil Miklošič najznamenitejši „slavist“ na
Slovenskem. . . Slovenski pesnik Stritar je celo
popolnoma nemško ženo; le-ta se je celo bra-
nila, občevati z njegovo materjo, ker ne razume
slovenskega; in Stritarjev jubilej so praznovali
v Ljubljani prvaki, da se je kar kadilo. . . Pr-
vaški voditelj dr. Tavčar je pošiljal svoje
otroke v nemško klostersko šolo; v svojem
listu pa pridiguje boj do noža proti Nemcem.
Ljubljanski župan, prvak Hribar, ima ženko,
ki je nemška Čehinja; v slovenskem gledišču
je ne vidiš nikdar, v nemškem pa vsak večer.
Poslanec Rožkar, pobožni prvak, ki poljublja
vsakemu kaplančetu roko, ki prične vsak svoj
govor z bojnim klicom proti nemščini, mešetari
z vinom izključno pri Nemcih in je prav vesel,
da zna po nemško „kšeft“ delati, čeprav pri
tem njegovo poslaniško delo hudo trpi. . . Pr-
vaški poslanec Kočevar je ravno tak junak:
sam rabi nemščino pri mešetarenju z vinom,
ljudem pa priporoča boj proti nemščini; ravno
tako izgleda stvar, kakor da bi se ti možakarji
bali, da se kmet nemškega nauči, ker bode
mal potem sam svoje blago prodajati. . . Zdrav-
nik dr. Tipič in sodnik dr. Kronvogel,
stebra prvaškega klerikalizma v Sv. Lenartu,
mata nemške soproge in bodo tedaj tudi njih
otroci nemško vzgojeni. . . Ptujski Brenčič, ki
požre vsak dan par Nemcev na žlici vode, po-

šilja svoje otroke v nemško šolo. . . Kovač Bru-
men ravnotako in vsi drugi prvaki ravnotako.

Zdaj pa vprašamo: aliso to lažniki ali hi-
navci? Kajti dvoje je mogoče: Ali priznajo ti
možje, da je nemščina v življenju več vredna
kot vsa prvaška politika; potem so lažniki, ker
ljudem pridigujejo ravno narobe. Ali pa so pre-
pričani, da je nemščina greh; potem so hinavci,
ker sami grešijo. . .

Stariši pa naj store v tem oziru, kakor —
prvaški vodje: naj pošiljajo svoje otroke
v nemške šole. Kjer pa ni nemških šol, naj
se zbero stariši, kakor so to že storili v raznih
krajih in naj vložijo podpisane prošnje za upe-
ljivo nemškega poduka. Ako je dovolj podpisov,
se tako prošnjo ugodno reši.

Naj hujski sovražniki nemščine v šoli so kleri-
kalni učitelji in kaplani. Mi stojimo vedno na
strani učiteljev, kadar se bore za boljše sta-
novske razmere in za napredno šolo, v kateri
nima nobeno besno farče komande. Ali proti
učiteljem, ki izrabljajo svoj posel v svrhu hujs-
kanja proti prepredni nemščini, nastopali bo-
demo odločno i zanaprj.

V šolo zvoni. . . Bodite previdni, stariši, in
ne izročite deco onim, ki jo hočejo duševno
pohabiti, ki hočejo napraviti iz nje — pohlevne
hlapce prvaških klerikalcev, ki so vladali, vla-
dajo in bodo vladali le z neizobrazbo zanemar-
jenega naroda!

Politični pregled.

Državni zbor stopi 18. t. m. skupaj. Zase-
danje bode trajalo nepretrgano do konca no-
vembra. Takrat stopijo v Budimpešti delegaciji
skupaj in zborujejo okoli 3 tedne. Ob koncu
leta prične zasedanje deželnih zborov, ki pa
bode le par dni trajalo. Prosinca 1907 je
državni zbor že razpuščen in se razpišejo nove
volitve na temelju splošne in ednake volilne
pravice. Poroča se, da se vrše volitve 25. sušca
po celi državi. Nova zbornica bi stopila začet-
kom aprila v delo. Klerikalci in tudi druge po-
litične stranke se povsod na novo volitev pri-
pravljajo. Opozarjamo tedaj tudi naše somišlje-
nike, naj prično z delom.

Cesarsko potovanje v Dalmacijo in okupa-
cijske dežele je odpovedano. Vlada sicer zatr-
juje, da je potovanje le vsled cesarjeve bole-
nosti odpovedano. Resnica pa je, da so se vr-
šili v Reki in Dubrovniku ter Zadru velikanski
nemiri med Italijani in Hrvti in je to dejstvo
dokazalo, da so v južni Avstriji še vroče glave
na krmilu. Poleg tega so se bosnjaški Muhame-
danci in Srbi vedli na tak način, kakor da bi
avstrijski cesar sploh ne imel pravice, posetiti
Bosno. Da bi se vlada izognila državno-političnih
zmešnjav, se je potovanje odpovedalo.

Pogodba med Avstrijo in Ogrsko. Ministrska
predsednika obeh državnih polovic sta se snidela
9. t. m. v Budimpešti. Razložila sta eden dru-
gemu državne zahteve, ki obsegajo vsa vpra-
šanja pogodbe. Ogrska vlada je zdaj vendar
pripravljena, da se razpravlja o celotni pogodbi.
Govorila sta predsednika že o colniški in tr-
govski zvezi, o bančnem vprašanju, o zakono-
daji glede živinskih kug, itd. Nadaljevala se

bodo pogajanja oktobra meseca. Bodemo videli,
kakšen kruh postane iz te moke.

Orožne vaje bodo glasom vladine odločbe
spremenjene. Vsi rezervisti se bodo namreč l.
1907 od marca do septembra pod orodje pokli-
cali, i. s. tako-le: za deželne strelce in domo-
branski polk št. 5 dne 15. aprila, 15. maja,
15. junija, 15. julija, 15. avgusta; za druge do-
mobranske polke 15. marea, aprila, maja, junija
in julija; za končne vaje sredi avgusta. Vsak
rezervist lahko dan naznani, na katerem bi mu
bilo prijetno, nastopiti orožno vajo. Naznani se
pri občini domovišča najkasneje do konca 1906.
V dobi med sredo julija in avgusta se pokliče
le moštvo, ki se je prostovoljno za to dobo na-
znani. Ta odločba ima vsaj nekaj dobrega za
ljudi. Torej: vsak naj naznani pri občini, kedaj
bi rad nastopil orožne vaje.

Ali smo odvisni od Ogrov? Ko bi se ločilo
gospodarsko državne polovice in bi se postavilo
colninsko mejo, bi imela Avstrija le dobiček od
tega. To dokazuje ta-le račun: Ako bi Avstrija
upeljala le najmanjši colnino, bi ji prinašale te
colnine letno 65,670.000 K. Pri colnini 15 K
bi se ogrska moka sploh ne upeljavala, to znači,
da bi se uvažalo mesto 6 milj. centov moke,
8 milj. centov žita s colnino 6-10 K, kar po-
meni 50,400.000 colninskega dohodka za Av-
strijo. Avstrija bi imela tedaj dobička za 116
milj. K. Ogrska bi bila tudi vzlic colnine od
avstrijskega trga odvisna. Z eno besedo: go-
spodje Mažaroni naj bi bili ponižni, kajti juho
jim soli vedno le dobri njih sosed Avstrijanec.

Kronika. V Welsu bode zboroval koncem t.
m. zbor avstrijskih mest. — Ministrstvo za no-
tranje zadeve je odredilo, da spadajo odslej živinske
kuge v delokrog ministrstva za poljedelstvo. Pa-
metna odredba! — Občinske volitve v Mariboru
se vrše 17. (III. razred), 19. (II.) in 21. (I.)
septembra. —

Krvava Rusija. Po napadu na ministra
Stolypina se vrše neprenehoma pogovori pri
carju; gre se za rešitev kmetškega vprašanja,
kajti vedno hujske naraščajo kmetški nemiri in
vse vojaštvo ne bode več pomagalo, kadar
dvigne kmet svojo pest. Stolypin je predlagal,
naj se proda kmetom od velikanske carjeve po-
sesti 4 milj. desjatin zemlje. Torej ta ubogi,
živali podobni, do zadnje kapljice izkoriščani
ruski kmet naj „kupi“ zemljo. Res carjevi
krvniki brijejo norce iz Rusov. Tudi v Moskvi
so pričeli uporniki neizprosni boj proti policiji;
v enem dnevu so postrelili 11 policajev. Kmetje
so požgali velika posestva kneza Svjatopolskega;
isto store kmeti v drugih krajih. V Odesi so
odkrili vojaško zaroto ter aretovali 14 oficirjev.
Upor prihaja tudi že v Sibirijo; v Irkutsku so
se uprli vojniki in umorili več oficirjev. — V
Sjedlicu na Rusko-Poljskem so vzprizorili ustaši
pravcato revolucijo. Streljali so iz hiš na policijo
in vojaštvo; nad 40 oseb je ubitih. Jako nevarno se
širijo kmetški nemiri; kmetje se ne boje več in zaži-
gajo graščine. V Kampšinu so kmetje ječo napadli ter
osvobodili 51 jetnikov. Plemenitaši beže in pro-
dajajo posestva; kmetška banka nakupuje zemljo.
Pričakuje se grozno lakoto; 33 guvernementov
ni obrodilo in potrebovalo bi se 150 mil. za
podporo.

Kmet in šola.

Veliko je kmetov, ki sovražijo šolo iz dna svojega srca, ker so jo slabi duhovniki vedno slikali kot vzgojalnico satanovo. Veliko je zopet takih, ki pošiljajo svojega sinka v gimnazij in v črno šolo, — ker imajo edino to željo, da postane sin „gaspud“; zlasti v hišah, kjer nosi ljubezniva ženka hlačice, velja to načelo. In ako pregledamo vrsto duhovnov, najdemo večinoma med njimi kmetijske sinove; to pa znači, da so izgubili kmetijski gospodarji toli in toli domačih delavcev, katere morajo nadomeščati s tujci, z dragimi posli. . . Kmetijstvo trpi v teh razmerah. Ali pa naj zopet naglašamo pomen kmetijstva, brez katerega je vsak napredek narodov izključen? Čimbolj izobraženo, zavredno je kmetijstvo, temvečje moč združuje v svoji žuljavi roki. . .

Torej kmet potrebuje šol in sicer svojih šol. Temelj izobrazbi ustvarja seveda ljudska šola. To delo pa naj bi nadaljevale poljedelske šole. Občine bi se lahko v ta namen združile in upeljavale zimске poljedelske tečaje ali šole.

Koroški učitelj Müller razvija v „Bauernzeitung“ tozadevni program. Take šole bi morale učence podučiti, kako naj bi pozneje kot gospodarji stopili neposredno v zvezo s svojimi odjemalci. S tem bi se deloma ponehalo oderuštvo posrednih trgovcev, deloma bi pa tudi mestni revnejši sljci cenejše in boljše blago dobavljali. Razložiti bi se moralo učencem nadalje tehnične pripomočke (stroje itd.) v poljedelstvu; kajti posledica pomanjkanja poslov zahteva upeljavo strojev. Nadalje bi bil glavni predmet take šole živinoreja; in zato so štajersko-koroške pokrajine kakor nalašč ustvarjene. Pri živinoreji potrebuješ manj poslov, obdelovanje travnikov ter paš pa ne obsega toliko težav in nevarnosti kakor drugo poljedelstvo.

Važno za kmete bi bilo tudi srednje šolstvo. Kmet naj razvija svoj duh, da stopi ednakopraven poleg drugih stanov in zahteva svoje pravice. Danes imamo v avstrijskih planinskih deželah le eno poljedeljsko srednjo šolo. Poljedelske šole (Ackerbauschulen), kakor je n. pr. celovška, so sicer izvrstne, ali to je vse premalo. Kmet potrebuje strokovnih srednjih šol. Vsak kmet ne more pošiljati svojega sina na visoko šolo za poljedelstvo na Dunaju; za navadne razmere bi bilo to tudi predrago in nepotrebno. Kmet potrebuje splošne izobrazbe, kajti danes meni vsak sodnijski pisar, da stoji nad kmetom. . . Take srednje šole bi tudi poštene kmetijske uradnike v poljedelskih centralah (kakor n. p. pri ministrstvu za poljedelstvo itd.) izobrazile.

Seveda, — dokler bode država odpirala svoje žepce le tedaj, kadar prinese pohlevni kmetič svoje „štibre“, a jih zapirala, kadar kaj zahteva, — dokler bodo imeli ljudski sovragi krmilo v roki, — vse to ne bo šlo. Kmetje naj tedaj porabijo vsaj to šolstvo, katerega že zdaj imamo! In naj stražijo dan in noč pri šoli, da se ne vtihotapi duh suženstva in poneumnovanja! S tem si pridobi mladina potrebne izobrazbe, s katero bode znala ločiti tudi v politiki in javnem življenju — zrna od slame.

Tako se nam kaže šola zopet kot orožje, kot edino sredstvo za boljšo bodočnost. Koristnejše delo kakor podaritev največje dote („erbija“), stori tisti, kdor preskrbi svojemu otroku dober šolski podak. . .

Dopisi.

Iz Sreč pod Strmcem. Dragi „Štajerc“ hočem ti poročati nekaj iz našega kraja. Naš kraj je, žalibog, še dokaj zaspan, črn in klerikalni, ali tudi svojih somišljenikov in naprednjakov tu že dosti imaš. Pred kratkem so tu imeli klerikalci shod pri Hriberniku in na tem so seveda po stari svoji navadi udrihali po naprednjakih in po Štajercu, ali mi se za to ravno tako malo zmenimo kakor za čucka, ki laja na mimogredoče ljudi. Na tem shodu so ti klerikalčki tudi trobili: kdor je Nemec in nemško govori, tisti bo vekomaj ferdaman. O ti neumna pokvcka, ali mar Bog ni ustvaril tudi Nemca? Pazi, da le ti ne boš ferdaman. Kadar se gre za nemške groše, ah takrat vam naš Hribernik prav dobro zastopi in govori po nemško, nje-

govni kompanjoni ravno tako. Nauči se rajši krščanske ljubezni, ki bi jo imel imeti do svojega očeta in do bratov, to bi se za te spodobilo, razumeš, Jaka Hribernik? Nemce in Štajercijance pa pusti pri miru, sicer primemo še hujšo in ostrejšo krtačo za tebe in tvoje klerikalne pajdaše. Torej poboljšaj se in delaj pokoro.

Novice.

Vaše in naše misli. Zadnji „Naš dom“ zopet toži in joka in stoka, da se človeku kar srce v prsih obrača. . . Mi mu delamo hude preglavice in zato piše: „Kdor čita v zadnjem času „Štajerca“, najde v njem same napade na različne osebe na Sp. Štajerskem“. Oprostite, to ni res; prvič niso samo napadi v našem listu, drugič pa ne kritikujemo samo oseb na Štajerskem, temveč tudi osebe na Koroškem in celo na Kranjskem. Ali pri tem smo mi nedolžni kakor novorojenček. Stvar je namreč ta, da ožigosa „Štajerc“ javno, kar se v javnosti slabega stori. In to je potrebno in to je celo dolžnost. Ko bi kaplanče Rabuza živel kakor sv. Alojzij, nikdar ne bi bilo čitati njegovega ljubkega imena v našem listu. Ko bi župnik Valenko iz Polensčaka staremu revčku ne raztrgal srajce in bi raje, kakor sveti Martin, razrezal lastno sukunjo, da pokrije trpina, bi ga ne karali, temveč še hvalili. In tako dalje! Poleg tega pa znaje solzni gospodje okoli „Našega Doma“ prav gotovo še bolj psovati kakor hrvaški mešetarji. Prosimo, v predzadnji številki „F.hposa“ čitamo priporočilo, naj se ljudje naprednjakov „ogibljajo kakor gobavih oseb“. Ali je to uljudno, fino, elegantno? Ali nazivljate naprednjake sploh drugače kakor z „nemščurji“? Mi pa naj bi pisali v izbranih besedih kakor govore mestne frajlice, kadar jih pelje botrček k birmi? Ne boš kaše pihal, solznati „Dom“! Sicer pa vprašamo: Zakaj ne citate v našem listu nikdar napadov na kneza in škofa Lavantinskega? In zakaj ne kritikujemo prošta ptujškega? In župnika v Zg. Radgoni ter celo vrsto drugih mirnih duhovnov? Ker žive ti duhovni mirno, ker sterc svojo dolžnost in ne razburjajo in ne hujskajo naroda! Vsakemu svoje! Mirno bi živelo ljudstvo s svojimi dušnimi pastirji, ki bi — se zadnji držali papeževih besed. . . Zato pa moramo nadaljevati svoje pot v prid ljudstvu. Pri tem je čisto vseeno, ali piše list uradnik Linhart ali Zavadih ali ta ali oni. Sploh si zapomnite, da piše naš list pravzaprav celotno neklerikalno ljudstvo. Razumite? Naš list je izraz duševne vznemirjenosti, nezadovoljnosti, zatiranosti ljudstva in kar to ljudstvo misli in čuti in dela in neguje, to pišemo mi. Razumite? . . . Nadalje pravi „Naš Dom“: „Za ljubelega Boga, „Štajerc“ nam naj pove, kako naj delamo za kmeta, in mi smo kar z njim!“ — Za ljubelega Boga, to smo že tisočkrat povedali! Najbolje bodele delali za kmeta, kadar ga pri miru pustite! Kajti velika laž vse vaše politike je: da bodele kmetu pomagali. Sploh ne more nikdo kmetu pomagati, razven — kmet sam. Vi pa imate dvojno obličje. V časopisju pravite, da priporočate kmetu „izobrazbo po duštvih“; v resnici pa pitate kmete s copernicami, bedastimi igrami ter zapeljujete mladino v greh. V časopisju pravite, da pripravljate kmeta do „samopomoči v zadrugah“; v življenju pa ustanovljate mrtvo-rojena konzumna društva, ki opeharijo kmeta za zadnje groše in posojilnice, ki delajo s 7%! V časopisju pravite, da širite na shodih „politično samozavest“; na shodih pa hujskate izključno proti napredni misli, proti nemškemu trgovcu, nemškemu uradniku, nemškemu obrtniku, nemškemu kmetu; v tem tiči vse vaše delo. In to nizko delo je, žalibože, v marsikateri glavi brez strahu povemo, da niti najbolj navdušen Nemec ni nikdar tako surovo zagrižen, nahujskan, brezobziren kakor pristaši prvaško-klerikalne strahovlade! Odkrili smo vam tedaj jedro našega delovanja in to poštene. Torej, ne jokajte in ne stokajte, gospodje, temveč poboljšajte se raje. Ali to vam zamenj priporočamo, kajti sami pravite, da bodele „šli svojo pot naprej“. Storite to, — ali ne zamerite, da gremo mi tudi svojo pot naprej. In da se bodele za naše delo bolj zmenili, kakor za lajanje

psov, prijazni redakterji črnih lističov, za-to p-stite nas skrbeti! Probatum est!

Prvaški računi. Oj ti prvaki znajo računati, da se človeku kar lasi žeje! „Marburger Zeitung“ je prinesla članek o občinski bilanci ptujski. In zdaj gre po vsem prvakiškem časopisju vesela novica, da ima mesto Ptuj 7 milij. dolga. Prvi je prinesel novico list, ki izvaja od kostij, katere mečejo pod škofovo mizo. In za njim capljajo „Narod“, „Slovenec“, „Domačina“ ter vsi zakotni lističi Križmanov. Hinarščina tiči v tem, da pišejo ta listi le o pasivni mestne bilanca, o aktivah pa drže jezik. Strva pa je sledeča in kdor kaj drugega trdi, je lažnik: Skupni dolg mestne občine znaša 1.138.091-19; leta 1894 je prevzel sedanji občinski zastop, kateremu načeljuje župan Ornig dolga za K 180.000, torej se je napravilo od 1894 do 1905 dolga za K 1.158.091-19. Kaj-nagospodje računariji v prvakiškem taboru, to razumete? Do sem ste se tudi resnice držali, ali tukaj vam je spodletelo in prišli ste v laž. Pozabili ste namreč povedati, da se je v to dobi plačalo iz tekočih dohodkov dolga K 150.108-81. Poleg tega je dosegla občina s svojimi ustanovitvami izredno lep uspeh, kar dokazuje že dejstvo, da se je premoženje l. 1905 K 9.067-81 pomnožilo. Torej, prvakiški žurnalisti, ako vam je kaj za poštenje, poročajte svojim revnim ovčicam tudi te številke. Ali zamenj zahtevamo to od vas, ker ste vedoma — lažniki. Sicer bi pa v interesu prebivalstva priporočali, naj napravijo prvaki v svojih občinskih red. Kaj pa „bela Ljubljana“? Ali je brezdolga? In kaj je s potresnimi denarici, ki se se poizgubili, — saj veste kako!

„Agenti“ za nemščino. List ljubljanski farceljnov jih je iznašel, te „agente“, ki hodi dajo od vasi pa „agitirajo“ za nemščino v šolah. Plačani so ti „agenti“ seveda tudi i. s. j. plača — župan Ornig. Ta ubogi Ornig! Protestante baje plača, prusko državo podpira, veljanske svote izdaja, da bi Slovence požrl. Ornig, kmalu bodeš suh, ako ne ponehaš! Ali brez šale: 1000 K plačamo vsakemu na roku kdor nam pokaže „agenta“ za nemščino, kdo ga mi ali ga je Ornig najel. Ras je pa, pridejo ljudi s solznimi očmi v naše uredništvo in nas prosijo, naj jim napravimo prošnje. In to je umevno, kajti pošten oče skrbi za svoje dečo, — kaplančki pa ne vedo ceniti to skrb, ker so prvič sami za ušesi mokri, drugič pa niso in ne bodo nikdar za otroke skrbeli.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Prvaška štacuna v Ptuju. Piše se nam kaže dežele: Ptujčanje se ponašate s svojim mestom in z lepim redom, v katerem se nahajate. Mi vam povemo, da je vse vkup figa, dokler bode v mestu nas kmetovalce na zanjko lovili kakor pse in vlekli v svojo štacuno ter nas prisilili da kupujemo v „imenu naroda“ slabo blago za drage denarje. In to se godi danes in nekateri kmetje so se že domenili, da bodo prišli le gorjačo v mesto: kadar prileti potem agent ali one „narodne“ štacune za mano, udrihnejo po njem z gorjačo. . . Tako se bodo ti prvakiški ljudje menda navadili, da se kupce ne sme po cestah loviti, ker ima vsak človek pravico, biti nenadlegovan. Zdjaj je n. pr. pri novi prvakiški klerikalni štacuni v navadi, da nas love po cesti, ako pridem po tej ali oni cesti, gotovo prilete do Vračka trgovski priganjač za mano. To nagra, pri moji veri! Slaba mora biti trgovina, ki si hoče pomagati s tako umazano konkurenco. To je eno! Ali nova prvakiško-klerikalna štacuna napravila tudi svoje izloge (Auslage) med vrat in — ako tega drugi trgovci-domačini ne smejo zakaj ravno gg. Mahorič & Seligo? Slišali smo sicer, da sta bila zaradi izlog že kaznovana, ali zdi se nam, da jih bode treba občutnejše za ušesi prijeti. To je drugo! In zdaj še tretje. Skoro na vsaki cestni tablici, na vsaki drugi hiši, na vsakem kandelabru in vsakem stranišču v ptujškem okraju najdeš nabite cegelce te prvakiške tvrdke. Tako postopanje sramoti ves trgovanstan. Hudirja, kdo bode mačka v zaključku kupiti! Za vse prvakiško-klerikalne besede ne dam nič počen groš. Mi pametni kmetiči bodeimo hodili mimo nove prvakiške štacune, če ne drugače, pa z gorjačo v roki. Sicer pa prosimo, da napravijo mesto tej umazani konkurenci konec. V okolici pa s-

naj vsak gospodar odločno prepove, da bi se mu zamazalo hišo s prvaškimi listki. In tudi okrajni zastop naj v tem oziru kaj stori, kajti častne tablice niso zato, da bi gg. Mahorič & Šeligo njih umazano, sramotno reklamo po njih širila.

Nemška šola v Gaberjah pri Celju bode v kratkem urednična. Da je to potrebno, nam bode vsak človek priznal. Kajti od vseh otrok, ki obiskujejo celjske mestne šole, jih pripada več kot polovica (56%) okolici i. s. to večinoma nemški otroci. Število okoliških otrok pa še narašča in začetkom šolskega leta se bode moralo urednični na deški in deklški ljudski šoli še 4 postranski razredov. K temu pride še dejstvo, da je veliko slovenskih starišev, ki bi svoje otroke raje v nemško šolo pošiljali, kakor store to prvaški voditelji sami (glej naš uvodni članek). Velede tega je občinski svet sklenil, ustanoviti nemško šolo v Gaberjah. K temu je prevzel nemški „Schulverein“ stroške v znesku 100.000 K. Samoobsebi umevno se pene prvaki od jeze in delajo ropot, kot da bi prihajali Turki v domovino. To je tembolj smešno, ker so prvaki sami Nemcem zemljo prodali. Šola bode stala namreč na današnjem posestvu g. Naska. Ali nakupilo se je za dvorišče še 5.000 m² in to — od slovenske „Dijaške kabinje“, katero je zastopal znani prvak dr. Serbec. Ta dr. Serbec, kakor tudi znani prvaški notar in glavni urednik „Domovine“ Baš ter dr. Brenčič so natanko vedeli, da prodajo zemljo za nemško šolo. Zdaj je dvojje mogoče: prvaška gospoda je morda v denarnih zadregah in 12.000 K je lep denar, čeprav so to „nemške“ ali „nemčurske“ kronice; ali pa bi prvaški voditelji sami radi nemško šolo; za svoje otroke jo itak potrebujejo. Vsekakor sramdi hudo v prvaškem taboru v Celju. . . . No, prvaško-klerikalna jeza nam ne sme zagreniti veselja nad to novo pridobitvijo.

Gimnazija cesarja Franca Jožefa v Ptuj. Dijaki se sprejemajo in zapisujejo dne 17. t. m. v ravnateljstvu pisarni in sicer: tisti, ki imajo napraviti ponavljalni izpit, ob osmih. Potem pridejo na vrsto tisti, ki se zglasijo v pripravljalnici tečaj (Vorbereitungskurs). Ob desetih dalje pa dijaki od 2. do 8. razreda. Šolsko leto se prične dne 18. t. m. s slovesno sv. mašo ob osmih predpoldne. Zavoljo drugih šol v Ptuj pa poglej izzerat v današnjem Stajercu.

Iz Trbovelj. Pred kratkim je bil zaboden in namrčen neki mlad rudar in to od policajca Uršiča. Dva dni pred umorom smo pisali, da čaka menda župan Roš na novo nesrečo. Zdaj se naše besede krvavo uresničile. In zdaj moramo pa že reči, da zasluži župan Roš kazen. Kajti kolikokrat že smo označili to pijano policijsko lažnjivo in zmešano prikazen za to, kar je: za živino v človeški podobi, katere trebuh ni nikdar polen, ki ima več na vesti, kakor marsikateri jetnik v Celju ali Laškem, ki proda svojo dušo za frakelj šnopsa in ki je ljudem nevaren. Ali vse ni pomagalo nič. Roš se je pripravil po časopisih, ali je „liberalec“ ali „klerikalec“, v svoji občini pa je trpel najhujšo korupcijo. Na mesto, da bi pijanca in lažnivca Uršiča pogual iz doline, kakor se požene predmetne postopake, olepsaval je Roš še delo tega znorelega pričarja, ki je bil preslab za žandarja. Ali ni Roš za svinjarijo s Členčkom vedel? Ali se sme obdržati policajca, ki je tako pijan, da mu fant sabljo vzame in ga z njo pretepe? Ali ni vedel Roš za afero s Kukenbergom, ki je zopet plod Uršičove pijanosti? Ali ni glavarstvo Rešu že davno namignilo, da naj pošlje Uršiča rakom živžgat? . . . Župan Roš, o vsem tem se bode zaropotalo na drugem mestu! Zdaj so spodili Uršiča iz službe in pijanec bo moral pridno „zajbrat“, ako ga žena ne bode hotela rediti. Tisti, ki jih je pijani birič preganjal, so šli samostojno iz doline, Uršič pa, mogočni Uršič, bode moral iti h kmetom gnoj kidat, če je sploh še za tako rabo. . . . Ostalim policajem pa naj bode ta slučaj svarilo! Policaj se mora v prvi vrsti zakonov držati.

Volitve v trboveljsko brat. skladnico so se vršile pred kratkim v drugič. Prvič so „zmagali“ prvaški „ajmohtarji“, ali le potom goljufije. Pri drugi volitvi pa so prodrli kandidati organizirane delavstva. Pravijo, da so imeli „ajmohtarji“ že bando in smodnik pripravljen, da bi po zmagi igrali in streljali; ali vse veselje je spla-

valo po grabnu“. Baje se bode tisti Peterček, ki mora trigl pristaviti, kadar „fija“ premog, iz same jeze obesil. Peterček, nikar ne; škoda tvoje glave, ki gotovo ni zrasla med kislim zeljem in nad katero imajo vsi trboveljski „burši“ svoje veselje, čeprav dobiš pri „kartanju“ marsikatero po nje. . . .

O raztrgani srajci iz Polenshaka moramo še par besed izpregovoriti. Najprvo naznanjamo, da je od fajmoštra tepeni mož Šegula dobil novo srajco, ki so jo mu kupili uredniki „Stajerca“. Drugič omenimo, da je fajmošter poslal sedanjega cerkvenega pomagača v naše uredništvo, da si ogleda srajco; ta možakar je prišel v našo pisarno; a ko je zagledal turško zastavo Valenkovo, ga je postalo sram in jo je popihal. Čudno se nam zdi, da Valenko molči kakor grob. Seveda, kmete pretepati je lažje kakor „Stajercu“ odgovarjati. Za danes menimo, da res ni čuda, ako vera tudi v Polenshaku peša. Fajmošter Valenko je n. p. ob volitvah pol dneva pri g. Šoreju sedel, pol dneva pa pri g. Lovreču. Kajti volitev mu je bila velika skrb, tako velika, da je celo svojemu mežnarju, ki pije raje šnops kot vodo, bicikel kupil za 12 gold. Tako je mežnarček lažje okoli pohajal in Vračkove listke doli trgaj. . . . Oj, župnik Valenko je za tako stvar fejt možakar. Slabejši pa je gledé svoje službe. Priporočamo Vam, g. Valenko, da si vzamete nadomestnika, kadar greste zopet za 8 dni na „dopust“. Kaj pa bi bilo, ako bi v tem času kakšnemu neverniku hudo postalo. — Vi bi bili odgovorni, ako bi imeli brez cerkvene tolažbe! In ko ste prišli zadnjič od dopusta, ste imeli drugi dan že ob 16. uri mašo. Ja, prijatelj, to ne grè! Vsak cestni pometač mora svojo službo opravljati in tudi Vi jo morate. To tudi ne grè, da bi mežnar imel pešne večernice. In ker je samo ena maša, je potrebno, da jo imate pozneje. Ako bi Vas pustili, bi imeli v Polenshaku ob 3. uri zjutraj mašo, da greste potem Vi lahko s svojimi prijatelji po Vaših potih. Maša pa ni ustvarjena le za fajmoštre, ki trgajo srajce in za mežnarje, ki so zaljubljeni v šnops, temveč za ljudi, za kmete, ki plačajo s svojimi krvavimi žulji mežnarje in duhovne. Torej, g. Valenko: — bicikel, rana maša, večernice, posebno pa raztrgana srajca so cvetke iz Vašega vrta. Žalostno je, da imate v svojem vrtu le cvetke, ki — smrdijo!

Porotne obravnave v Mariboru začnejo dne 17. t. m. in pridejo pred porotnike: 17. septembra Jožefa Sršen zavoljo detomora; 18. septembra Jakob Jug zavoljo tatvine in Jakob Horvat zavoljo umora; 19. septembra Martin Čeh zavoljo ropa in nevarnega žuganja; 20., 21. in 22. sept. Rajmund Wieser, Andrej Kolar in Marija Risa zavoljo požiga; 24. septembra Janko Benkovič zavoljo požiga.

Prijet tat. V trgovini Marije Čiričeve v Mariboru je znani uzmovič in nepridiprav, 54letni delavec Jožef Nerad iz Karčovine vkradel hlače. Ko je potem zagledal v neki ulici policajca, obudila se mu je vest, zbal se je in hotel popihati. Redar ga je prijel in na stražnici je priznal tatvino.

Ponarejen denar. V Mariboru in okolici je v prometu več ponarejenih 20 helerjev. Denar je iz svinca in ga težko razpoznaš od pravega.

Tiralica (Steckbrief). Žandarji iščejo 22letnega hlapca Matijo Voglarja in Menšberga, ki se je zagrešil proti § 127 k. z. (zavoljo posilstva).

Kaznjenc prijet. V Mariboru je dne 25. avgusta pobegnil iz kaznilnice Fr. Marinšek, v Slov. Bistrici so ga žandarji prijeli ter pripeljali nazaj v mariborsko zavetje.

Kaplan v sv. Marku pri Ptuj je postal bolan, — „glava pravi, da boli ga“. V maziljeno njegovo glavico so prišle muhe in zdaj mu šumi v ušesih in fant ne vè, kaj dela. Prišel je zdaj psovati stariše, ki pošiljajo svoje otroke v mestne šole. To dela s tako divjostjo, da se občani že bojé za predrago življenje fantovo; kajti ko bi mu muhe še bolj nagajale, skočil bi nazadnje še v vodo. Pred kratkim se mu je tako zmešalo, da je ljudem vstop v cerkev zabranil. Pri vratih je stal, on — rimsko-katoliški kaplan — ter je odganjal fante, ki so hoteli k službi božji: „Vi niste pri Marijini družbi, vi ne smete v cerkev!“ Enkrat je fantom to rekel, drugič ni bilo treba, kajti fanti so že sedeli v krčmi in se tam prav dobro počutili. . . . Kaj pa pravi k temu gosp.

dekan Fieček? Vera bode . . . ja hudnik, kako bi ne pešala, ako mečejo duhovni ljudi iz cerkve!

Umrli je v Mariboru 78 letni stolni prošter Lorenc Herg, rojen v Središču. Ranjki je bil jako miroljuben duhovnik, prijazen in v obče spoštovan. V Prevorju pri Pilštajnu je umrl tamošnji župnik Jurij Vtičar. Čeravno dober in jako gostoljuben gospod, imel je vendar veliko sitnosti na svetu, želel si je lažje fare, a v Mariboru so bili za njegove opravičene želje gluhi. To mu je skrajšalo življenje.

Obesil se je v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici 42 letni železniški delavec Fr. Falež. Alkohol ga je uničil. — V Slov. Gradcu se je ustrelil 28 letni železniški delavec Jože Popal.

Zadušil se je v Mariboru Anton Fetz; ko je, prišedši po noči domov, napravil luč, vrgel je najbrže žveplekno na posteljo, ki se je užgala in dim je starega moža, ki si ni mogel lahko pomagati, zadušil.

Gozd je gorel. V gornjegraškem okraju ima ljubljanski škof velikanski posestava in gozdove. Dne 2. septembra opoldne so ljudje zapazili, da del škofovega gozda gori. Škoda je znatna in bilo bi je še več, da niso okoličani z naporom omejili in ugasnili ogenj.

Žusem. župnik Šebator Tone, c. kr. poštar. V Starem testamentu so Judje plesali okoli zlatega teleta, zdaj okoli njega plešejo farji, ki vsako priliko porablajo, da mašijo svoj nenasitni žakelj. Žusemski župnik Šebator Tone, ki ima baje v Poličanah svojo lastno famulijo, odkar je tam kaplanoval, ne dela v tem oziru izjeme. Zdaj je celo postal poštmajster, in to tudi nekaj nese. Zdaj dobi v najem baje tudi občinski lov in bo lovil jerebice, tiste v kikhah in jankicah lovi najraje. Kmetijo ima dosti veliko, štibro zanjo mora občina plačevati, ali vsako jesen fehta po fari kolekturo kakor kak nadležni hrvaški berač. Žusemčani, vi ste berujo že plačali in rešili, torej ne dajte nič, ako ni vaša prosta volja.

Nesreče. V Terčovi, v fari sv. Petra pri Mariboru, je padla z jablane viničarica Rus ter je bila sirota takoj mrtva. — V Polžah pri Novi Cerkvi je padlo v potok Hudinjo triletno dekletce posestnika Samca in se pri padcu na sence zadelo ob oster kamen. Ubožica je bila takoj mrtva.

Požari. V Laznici pri Lembahu je zgorelo Lipnikovo posestvo, v Rospohu pri Mariboru pa Schweiglovo.

Nemški denar mu diši. Pri Sv. Ožbaltu na Dravi ja prvaški župnik, za Nemce mara le takrat, kadar mu prineso kaj cvenka. Dne 4. avgusta so tja prišle nemške procesije in farček je pozabil na svoje prvaštvo. Prav marljivo je škropil nemške romarje, samo da mu potem pri ofru kaj več darujejo za nikdar polno farsko bisago.

Medvedovo selo. Župnik — „prijatelj“ svojih sorodnikov. Tamošnji rojak in zlatomašnik J. Š. je imel pri sebi dolgo let svoji dve nečakinji, ki sta mu zvesto in pridno delali pri hiši, misleč, da bosta kaj erbali. Ali zdaj ju je hotel župnik vtakniti v nunski kloster in ker dekleta nista za kloster in nočeta o nunah nič slišati, ju je napodil od sebe brez denarja, svoje premoženje pa vse sporočil cerkvi in domačemu župniku. Pač pristna farska manira!

Tatvina. V Budini pri Ptuj je neki uzmovič ukradel bicikel (Puch-zistem) števil. 16.009. Kdor tatu izvoha, dobi nagrado.

Tatinska tercijalka je 24 letna Tonča Kularičeva iz Litmerc pri Ormužu. V cerkvi zavija pobožno oči, hodi pogosto k obhajilu, zunaj cerkve pa krade. Iz Maribora, kjer je dozdaj služila, so jo zato policijsko pregnali in 5 let se ne sme v mesto vrniti.

Vrhunec podlosti. Sramotno je, ako naznani človek svojega soseda oblasti, ali vrhunec podlosti je, ako ga naznani po nedolžnem. Prvaki pa te sramote ne poznajo; prvaške pristaje je toliko sram kakor volka strah. Evo slučaj: Obče znanemu in prijubljenemu posestniku Schützu v sv. Trojici pri Št. Lenartu je pogorelo. Prvaška babura Katarina Lovrenčič, posestnica iz Zgor. Senarske, pa je zgolj iz slepega sovraštva do g. Schütza, ki ni prvaško-klerikalni podrepnik, pričela obrekovati ter blebetati, da je g. Schütz sam zažgal. Seveda je napravila možu s tem veliko škodo, ali pri sodnji se je natanko iz-

kazalo, da je babnica grdo lagala in obrekovala. Zdaj je g. Schütz to lažniko in obrekovalko prijel za ušesa. Lahko bi jo pustil zapreti, da bi postala črna še na telesu, kakor je črna na duši. Ali zadovoljil se je s tem, da prekliča babnica svojo laž. V današnji številki „Štajerca“ čitajo ljudje lahko to „Izjava“ Katarine Lovrenčič; natisnjena je bila „Izjava“ pa tudi v prvih listih. In zdaj vprašamo: ali zasluži tako postopanje drugega nego krepki „fej“? Vidiš, „Fihpos“, do take omike pripravljaj si svoje čitatelje, — to je tvoje delo! Fej!

Devičice, noričice . . . V autonjevski deviški Marijini družbi se je že začelo živahno gibanje, nekatere „device“ so že poslale h krstu, druge pa še bodo. V hišo neke take zapeljanke je tudi kaplan Lasbacher rad zahajal in tam s svojimi tamburaši „brenkal.“ Zdaj, ko se je pri hiši „peč podrla“ in dekle mora zibati, preklinja Lasbaherja in celo njegovo bando zraven zapeljanega dekleta cela hiša.

Sv. Vid pod Valdekom. Napredna zmaga pri občinskih volitvah. Dne 3. septembra je pri obč. volitvah pogorela podrepniška stranka župnika Repolnska. Učitelj Judič in nadzornik cerkvene metle — glavni gospod mežnar — sta si torej brez uspeha brusila noge za fajmuštra. Zdaj hočejo ti klaverni vitezi volitev ovreči, a opekli se bodo še huje kakor zdaj. Učitelju pa že zdaj povemo, naj se ne predzrne še kedaj odganjati naprednih volilcev iz volišča, volilne pravice si naši somišljeniki ne pustijo kratiti ne od farja, ne od kakega mežnarja, pa tudi ne od učiteljev Judičeve baže. Ako pa bi se drznil župnik proticerkveno s priznice psovati naše naprednjake, potem mu jo v Štajercu zapojemo, da bo zavilil.

Ptuj. Premiranje bikov se je vršilo 10. t. m. Prvaška gospođa se jezi, ker je bilo vse presenečeno od lepe živine. Več poročamo prihodnjič.

Iz Koroškega.

Toča in nevihta je hudo razsajala v okolici Tolstega vrha pri Gutštajnu in je tam napravila veliko škodo po njah in vrtilih.

Samomor dekleta. V Celovcu se je ustrelilo 22 letno dekle Ana Stožir. Imela je ljubavno razmerje z nekim celovskim oficirjem, in to je baje vzrok njene obupne smrti.

V valovih. V Glini pri Litmerčah je utonil 8 letni sinček Viktor Tischler, otrok tovarniškega delavca. — Pri Ojčevem brodu, ki čez Dravo prevaža ljudi iz Črneč v Trabergr, je utonil brodar. — V Spodnjem Dravogradu je utonil v Dravi neki šolar.

Nesreča. V Baierbergu je udarila strela v drevo blizo hiše posestnika Riterja. Njegova žena je bila ravno v hlevu pri živini. Ko je v drevo strela udarila, splašila se je in zdivjala ena krava ter z rogom tako hudo poškodovala ubogo ženo, ki je bila mati 10 otrok, da je kmalu v groznih bolečinah umrla.

Po svetu.

Zmés. V Dubrovniku so se stepili češki in mažarski vojaki. Neki mažarski vojak je ustrelil med pretepom bosnaškega vojaka. Več drugih vojakov je bilo s strelji ranjenih. — Jezuviti so si izvolili za svojega generala Nemca F. X. Werle. — V Bovalinu (Italija) trčila sta dva osebnata vlaka skupaj; 24 oseb je ranjenih. — Gališko mesto Kozovo je pogorelo; čez 600 oseb je brez strehe.

Rudarski štrajki se širijo v češkem revirju za rujavim premogom. „Unija“ rudarjev je štrajk branila, a izdalo to ni. „Neodvisni“ rudarji so celo voditelje „Unije“ naskočili in hudo pretepli. Tako je bil predsednik „Unije“ Jarolim z nožem v vrat zaboden in težko ranjen, urednika lista „Glückauf“ pa so knapi na tla pobili. Gotovo bode štrajk propadel, kakor mora vsak štrajk propasti, ki nima popolnoma edino delavstvo za sabo.

Iz šole. V Loki pri Zidanem mostu. Katehet Berk vpraša učenca, kako se glasi 6. božja zapoved? Šolar si pa misli: Tikati vendar ne smem gospoda ter se odreže: Gospod, naj ne prešetujejo! — Adamovo rebro. Mali Tonček je šlal v šoli, da je Bog stvaril prvo ženo Evo iz Adamovega rebra. Nekeč prihiči k materi in pravi ves preplašen, kazajoč na svoje rebro: Mama, mene tukaj nekako boli, meni se zdi, da dobim ženo —

Klerikalni lopov in morilec. Pred par dnevi so našli v Ljubljani za novim pokopališčem umorjeno 40 letno dekle Mico Mlakar. Vrat ji je z britvijo prerezal njen 23 letni ljubimec Župevec, ki je v Ljubljani služil pri bratu ljubljanskega škofa. Znebiti se je hotel, ker je bila že osmi mesec noseča. Ta klerikalni lopov je bil na vsakem klerikalnem shodu, tam upil: vera je v nevarnosti! Klerikalci in farji so ga imeli za uzor-mladenčica. Po umoru je šel v gostilno, tam se je smejal in kratkočasil, na to je šel v cerkev in tam celi dve uri „goreče“ molil kakor vsak klerikalni hinavski lopov. Zdaj je pod ključem in dobi zasluženo plačilo. In enakih lumpov je med klerikalci, žalibog, preveč!

Gospodarske.

Kaj naj dela sadjerejec v septembru in oktobru? 1. Naj zatira jabelčnega in češpljevega molja s tem, da pobere vsak dan vse odpadlo sadje in ga pokrmi. Krvave uši naj uničuje z mastenjem, s čopičem in škropljenjem napadnega drevja. Listne ušice naj zatira z večkratnim škropljenjem po vrhovih z razstopino od mazljivega mila in tobakovega izvlečka. Nastavi goseničje pasti, da poloviš jabelčnega cvetodera. 2. V oktobru: Drevje naj dobi drevesne košare, da ga ne ogleda zajec. Nadalje zatiraj krvavo uš. Izrezavaj suhe veje, ostrgaj debela in debelejšje veje, to pa v drugi polovici oktobra. Namaži drevje z mešanico od vapnenega beleža in ilovice, da dobi gladko lubad, da ni na njem mahov in da prepreči odlaganje goseničjih jajčic. Spravljaj in sežigaj listje po sadonosnikih, da se ne loti dotičnega drevja jabelčni in hruškov krasovec, da se ne narede na njem rudeče pege in da ga ne zajeda češpljeva rja. Končno gnoji sadonosnik s trdimi ali tekočimi gnojili, da se drevje upira raznim nezgodam.

Gnila jabolka niso primerna za žganje, ker imajo le prav neznatno množino sladkorja, potem pa kurivo in dača napravi vam več stroškov, kakor bi vam mogla gnila jabolka dati baska in dobička — kajti po kipenju se iz takih jabolok dobi prav za prav malo alkohola.

Letošnja letina je v naši državi dokaj dobra. Pridelalo se je v Cislitvaniji (t. j. pri nas): 14 milijonov meterskih centov (stotov m²) ovs, 17 m² pšenice in 13¹/₂ ječmena. Ržji nekoliko manj kakor lansko leto. Na Ogrskem pa: 50 milijonov meterskih stotov (m²) pšenice, 14m² rži, 14m² ječmena, 12¹/₂m² ovs in 33m² kouze. Na Ogrskem od l. 1870, odkar se zapisuje statistika letine, še ni bilo toli pšenice kakor letos.

Kako ravnati z mladimi konji pri kovanju? Kakor z vsako mlado živino, treba je tudi s konjem, posebno v mladosti in začetku dela, ravnati kolikor mogoče lepo. Zlasti pri prvem podkovanju mora gospodar pametno ravnati. Žival se ne sme privezati, temveč se ji mora držati navzgor vzdignjeno nogo, božati in gladiti se jo mora, da se ne straši. Le tako se bo privadil konjič kmalu in se pozneje ne bo upiral pri kovaču.

Jasli so živini to, kar je človeku skleda. Po naših hlevih pa dobimo pogosto, da so jasli strašansko zamazane. Očiščene niso bile, odkar jih je mojster napravil. V takih jaslih ne je živina rada, kakor ne človek iz umazane skleda. Snaga je tudi tu neobhodno potrebna, če hočemo, da se bo živina redila. Jasli je toraj večkrat čistiti, če mogoče, tudi oprati. Ako so jasli pokvarjene in razbite, jih je popraviti, da se živina od nje ne poškoduje. Pravi gospodar mora imeti povsod svoje oko!

Krompir, krma za ovce. Ovce jako rade žrejo surovi, na drobno razrezani ali razsekani krompir. Preden se nanj navadijo, jim sicer ne diši posebno, a pozneje se ga ne morejo nasititi ter so potem jako žejne. Zato se priporoča, da se ovce že pred krmljenjem napojijo nekoliko z vodo.

Angleški presi. Angleški svinjerejci so v drugi polovici preteklega stoletja izredili prav dobro pasmo presičev, in ta vrsta se je tudi pri nas prav dobro obnesla, zato je tudi zdaj pripravljamo. Naši stari, domači presiči, ki imajo veliko glavo, široka ušesa, visoke noge ter so dokaj dolgi, ne ki presiči ugajajo več. Angleš ima kratko glavo, majhna, kvišku stoječa ušesa,

kratke, špehat vrat, raven hrbet, kratke mnate noge, nizek trebuh ter ima veliko mesa in špeha. Žival ima malo ščetin na sebi, rada žni izbira ter se jako hitro spita.

Listnica uredništva in upravnika.

Sv. Tomaž pri Vel. Nedelji: Proti zaljubljenim ne pisemo. Milwaukece. Amer. Pesmi ne priobčujemo kaj drugega. — P. v. Vrbi, Kor. Stvar uravnana. — Spitalič. Mi vam list redno odposiljamo. Naznamo nam takoj, ako ga še kedaj ne dobite. Potem primemo pošto. — Sv. Anton v Slov. gor. Čemu se na dopis ne podpisate? — Podplat, Vičanci in drugi: Dopisi pridejo na vrsto. — Pirsenberg pri Brežicah. Plačano do 1/4 1907. — Sv. Jur. ob juž. žel. Plačano do 1/1 1907 — Dol. J. T. Plačano do 1/1 1908 — S. 646. v Mar. Plačano do 1/1 1908 — La Salla III. Dolar prejeli, plačano do 1/7 1907 — Pečke. Mar. Gol. Tozbe nismo vložili. —

Loterijske številke.

Trst, dne 1. septembra: 85, 68, 90, 73, 31
Gradec, dne 7. septembra: 60, 53, 50, 59, 11



Družinski blaginji je povečana skrb naših gospodinj!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega prizojanjavanja priljubljeni vonj in dobri okus znate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega pihranika v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izdelave imi KATHREINER in zahtevajte le lavrino zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več tako priložnosti 33
600 komadov za 1 gl. 95 kr.

Ena krasno poslačena precizna ura, katere točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno vezilo, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prsten za gospode z imit. zlahtnim kamenom, 1 krasna mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3¹/₂) dubljalca s patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikela, 1 fini album s 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (moški), 1 par bouton s similiblantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za razpisodenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse te stvari se pošlje z uvo. vred. katera (samo) tega donatja vredna, za samo 1 gl. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpisovalnica
P. Lust, Krakov (Krakan) Nr. 41.
NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Posvestvo

okoli 17 oravov zemljišča, 280 sadnih dreves, dobra zemlja, lep gozd, vse arondirano, se z gospodarskimi potrebnimi (Fundus instructus) ali brez njih tako prodaja. Vprašajte pri Ant. Šnajderju v Hrastu (Hart), pošta Lavamünd na Koroškem. 411

Žagar

z fanti kot pomočniki se takoj za dobro žago z dobrih plačilom sprejme pri Francu Baumgartner Pfaffenberg, p. Obervellach, Koroško. 453

Pekovski učencev

priden in močan, ki zna nekoliko tudi nemški govornik se takoj sprejme pri Johan Thelmu, pekovskemu mojstru na Krki (Gurk) in Kärntnu.

Z malim kapitalom

si lahko preskrbite dobro sistemsko, ako si napravite majhnih razmerah manipulecijo z žganjem. Če si naročite majhen količnik za žgati, lahko destilirate žganje in likerje s specializirani. Potrebno navodilo se vam doposlje brezplačno. Dopise pod naslovom: „Le Krativ št. 127“ Ann-Expedition Ed. Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse 9. 46

Viničar

s 4—5 delavskimi močmi, imal katera naj bi vsaj eden avstrijski govornik ter se spoznal na nove nasade, dobi takoj dobro službo. Vprašajte pri posestniku dr. Königu v Fraunheimu, pri Raču. 41

Suhe užitne gobe

(Speiseschwämme) od 50—30 kg. kupuje Johan Kulhanek, na Dunaju XVI. Reinharisg. 39. trgovina s specializiranim konzumnim blagom. 48

Hiša

z 2 sobama, 2 kuhinjama, 1 lojpo in kletjo, poststranskimi prostori, namreč s stremi hlevi za svinje in drvarnico, so takoj po nizki ceni prodaja. Temu spada tudi vrt in sadnosnik, vsega skupaj je 1/2 orla. Hiša je od Ptujja 1/2 ure oddaljena ter jako primerna za penzionista. Naslov pove pravništvo Štajerca. 53

Naznanilo.

S tem se naznanja, da se učence za deško ljudsko šolo, učenke za dekliško ljudsko in meščansko šolo ter otroke za mestni otroški vrtec zapisuje, sprejema in izprašuje sledeče dni:

14. septembra ob osmih se vsi izpraševanje za dekliško meščansko šolo v konferenčni sobi dekliške šole. 15. septembra ob osmih predpoldne od 12tih opoldne se zapisujejo šolarji v obojno šolo in v otroški vrtec v dotični ravnateljevi pisarni. 17. septembra ob osmih v jutro je skupna šolska meša v mestni cerkvi.

18. septembra ob osmih v jutro se prične z rednim podukom. Stariši tistih otrok, ki prosijo za sprejem iz drugih šolskih okolišev, naj se zglasijo z dotičnimi šolarji od 10.—17. septembra predpoldne v šolskih pisarnah in naj prinese s seboj zadnje šolarjevo izpričevalo. Ako se tisti šolarji sprejmejo, potem morajo pri šolskem vodstvu v mestnem uradu plačati 12 (dvanajst) kron za šolske potrebščine. Na obroke se tisti znesek pod nikakim pogojem ne plačuje.

477 Predsednik: Ornič.

Predsednik: Ornič.

Lepo posestvo 481

na glavnem trgu z enonadstropno hišo in malo delavnico, pripravno za vsakega provizionista, zlasti za mesarja, se takoj iz proste roke po ceni prodaja. Zraven je klet, hlevi za krave in svinje, drvarnica, hiša v dobrem stanju, zidano in z opeko krito. Poleg so štiri orali njeve in travnika, dosti sadnih dreves. Pri gospodarstvem posloju, ki je tudi z opeko krito, je nastajena trta. Daljša pojavnika daje lastnik tega posestva: M. Romich v Loki pri Zidanem mostu.

Konjski hlapci

dobijo stalno službo, dobro plačo in hrano pri Francu Baumgartnerju v Pfaffenbergu, pošta Übervelbach-Koroška. 476

Kovaški učence

močan se takoj sprejme pri Simonu Žnidariču, kovakem mojstru v Cirkovcah, pošta Pragersko. 463

Dve trgovini

z najboljšim prometom in sicer: ena trgovina z mešanin blagom in ena dobera, vveljavljena grajlerija nasproti vojašnici (kasarni) se dasta zavolja posestnikove bolelosti v najem. Letni promet 48—56 tisoč kron. Istantem se sprejme trgovski učence. Več pove upravnistvo „Stajerca“ 443

Trgovski pomočnik

mlad, zmožen obeh deželnih jezikov, dobro izvečan v trgovanju z železino, se takoj sprejme v trgovini z železino, pri Johannu Slavitschu v Sv. Lenartu pri Mariboru. 431

Gospodinja

(Wirtschaftlerin) na deželo dobi takoj službo. Več pove upravnistvo Stajerca. 459

Lepo posestvo 484

četrt ure od cerkve, šole, pet minut od okrajne ceste, pol ure od kolodvora, 18 oralov, v enem najboljših travnikov, njiv, sadonosnik, vinoradi, gozd, krma je samo sladka in priraste za 15 glav živine, sadonosnik je s samim mladim sađežem in bo to leto dobro obrodil. Hiša je zidana, z opeko krita, v dobrem stanju, preša, svinjaki, hlev, za več živine, škedenj itd., potem je zraven veliko pšenice in ovsja za mlaiti, vsa krma, vso letošnje silje ali poljski pridelki, 8 glav živine, 10 svinj, 4 vozovi, en mlatilni stroj, 2 brani, 1 plug in vse kakor stoji in leži (premičnina sama in živina je vredna čez 2500 gld.) se takoj proda za ceno 6400 gld. Vknjiženih ostanov 1200 gold. Ostala svota je pri kupu izplačati. Več pove Franc Podlipnik, Maribor, Tezno 42.

Že dolgo let dobro znani stroji vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice, za žito, mulatnice, vitli, luščilnice za kuruzo, škropilnice za trsje, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji za rezanje repe, slamozevnice, kotli za kuhanje, klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, škropilnice za gnojnice, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijevе cevi, konopljene cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladole, omare za led, mlinci za kavo in dišave, stroji za delanje klobas, silvalni stroji, priprave za petrole, železne blagajne, železno polhišvo, namizne tehtnice, steberske tehtnice, decimale tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drug t. t. d. po zopet izdatno znižanih cenah. vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke. Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franco: dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupci in agenti zateljeni

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12. 471

Za mayerja ali viničarja 479

bi rad sel, kjer bi se pečalhalo bavil s sadrerjo in z novimi ameriškimi nasadi. Službo nastopim lahko takoj, zmožen sem obeh deželnih jezikov. Naslov je: Jurij Novak, občina Hajdovo št. 5, pošta Ptuj.

Viničar

s tremi delavskimi močmi za vinograd, ki je 20 minut od Maribora ter obsega 2 orala ameriškatega nasada, sprejme lastnik vinograda B. Jenit v Kamenci št. 31. pri Mariboru. Natančnejši pogoji se izvejo pri sprejemu. 472

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta 1862. Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu. Mestni denarni zavod. Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu. Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8—12 ura. Obdobje z avst. ogersko banko. priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Izjava.

Jaz podpisana Katarina Lovrenčič, posestnica iz Zgoranje Senarske štov. 13 obžalujem, da sem dejala, da je gospod Franc Schütz, posestnik iz Sv. Trojice, svoja poslopja v Zgornji Senarski sam zažgal, ker sem to govorila v razburjenosti in nepremišljenosti.

V Sent Lenartu dne 31. avgusta 1906.

Katarina Lovrenčič. 466

Mestni urad v Ptuj.

5500. Zakaj se gre: Sviri se pred izseljevanjem v Brazilijo. Ptuj, dne 1. sept. 1906.

Naznanilo.

C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je odlokoma z dne 26. julija 1906 št. 34.383 pozorilo na delovanje nekega Antona Gergoleta, ki zdaj stanuje najbrže v bližini Chiasso kantonu Tessin v Švici ali v kakem bližnjem askem mejnem kraju, ki si pod lažnjivimi pretvezami prizadeva, pridobiti izseljence za brazilijsko državo San-Paolo. Tisti je pred kratkim spravil neko rodbino z 11 člani iz Visočke, občina Gotovlje, pol. okraj Celje na Štajerskem, obljubami, da bode imela v San-Paolo izredne dobičke in prislužke in prosto vožnjo iz Marzella v Chiasso. Potem, ko je rodbino deljasa pri sebi zadrževal in tist aje denar, ki ga je s seboj imela, zapravila, jo je ta agent prenestil naposled njeni usodi. Gergolet je baje iz Mariba in Berolina odposlal veliko oklicev in pisem, v katerih dela propagando za izseljenje v San-Paolo.

Agitacijo za izseljevanje v San-Paolo navzavlja Gergolet posebno na Sp. Štajerskem prav živahno. Vsa odloka c. kr. ministrstva za notranje zadeve z dne 4. avgusta 1906 št. 5849 razpošilja neka parobrodna družba „Zino“, ki imenuje kot svojega pooblaščenca. A. Gergolet v Chiasso v Švici, prospekte, v katerih se tako dela propagando za izseljevanje v San-Paolo v Braziliji. Ker se vsebina teh prospekto ne ujema z obstoječimi razmerami, zato se povdankom sviri, da se ne pustite zapeljati na izseljenje v San-Paolo.

Vlada države San-Paolo nima z Gergoletovo agitacijo prav nič opraviti, vzlic temu pa ima Antwerpah nekega Scheele kot svojega agenta in oficijelnega zastopnika za izseljevanje, ki si tako prizadeva, da dobi izseljence za San-Paolo. Župan.

Mestni urad v Ptuj.

5508. Zakaj se gre: Sviri se pred izseljevanjem v Brazilijo. Ptuj, 1. dne septembra 1906

Naznanilo.

Vsa odloka ces. kr. ministrstva za notranje zadeve z dne 5. julija 1906, št. 26191 marsikaj kaže, da se zopet uprizarja nekakšna tajna agitacija za izseljevanje v brazilijsko državo San-Paolo. Najeti agenti mamijo in vabijo ljudi, češ, tam v Braziliji dobi dosti dela, plača je jako visoka, za kmetiče izseljence se San-Paolo dobe jako ugodni pogoji in povrh tega ti agenti obljubajo ljudem, da izseljencem ni treba za vožnjo nič plačati. Ministrstvo za notranje zadeve torej znovi prav resno sviri pred izseljevanjem v San-Paolo. To se vsled namestniškega odloka z dne 16. avgusta 1906, št. 2862/2 daje na znanje. Župan: Ornič.

Bilanca okrajne hranilnice v Rogatcu (Bezirks-Sparkasse in Rohitsch)

od 31. decembra 1905.

Aktiva.		K	h	Passiva.		K	h
Konto hipotekarnih posojil	398354	47	Konto vlog interesentov	585035	23		
„ korporacijskih „	868	60	„ prehodnih obrestij	2308	66		
„ mejnic	25488	86	Rezerva za kurzne diference	108	09		
„ posojilnične asekurance	368	44	Konto za glavni rezervni zaklad	27271	86		
„ od efektov	92888	10					
„ ces. kr. hranilnega urada	193	57					
„ mobilij (Mobilien-Konto)	654	35					
„ obrestij	15912	66					
„ ptojske hranilnice	75000	—					
„ kasa	3866	21					
„ korent rezervnega zaklada	1128	58					
	614723	84				614723	84

Obrestnina:

za vloge 4 1/4 %
 „ hipotekarna posojila . . . 5 1/2 %
 „ proporcionalna „ 5 %
 „ mejnice 6 %

Čisti dobiček l. 1905 K 3091·92.

Denarni promet (Kassareirement) K 712241·84.

Uraduje se vsak četrtek od 8—11 predpoldne. Kadar je v četrtek praznik, potem se uraduje najbližji prosti dan v tednu.

Posestvo na prodaj

18 oralov dobrih njiv, travnikov, sadonosnik in gozd, vse pri hiši. Hiša je zidana, velika in z opeko krita, gospodarsko poslopje zidano in z opeko krito, hlev za 12—15 glav živine, ker toliko same sladke krme zraste. Cena 5200 glđ. Ostane lahko 3000 glđ. Več o tem pove Franc 486 Podlipnik, Maribor, Tezno št. 42.

Čevljarski pomočnik

dobi stalno službo pri čevljarskem mojstru
Cvetko Pičko na Suhi,
 pošta Labud (Lavamünd) na Koroškem. 460

Lepo malo posestvo

1/2 ure od Hoč, v lepem rodovitnem kraju, meri 4 orle njiv in gozda, se proda. Vse je v ravnini. Hiša je zidana in cimprana, s slamo krita, ima 3 sobe velbane, kuhinjo, kamro klet. Gospodarsko poslopje je zidano, s slamo krito. Hlev za 4 krave. Zraven je še: škedenj, kolarnica, svinjak, lep vrt z rodovitnimi sadnimi drevesi. Cena je 2300 gold., vknjiženih lahko ostane 1000 gold. Več o tem pove

F. Podlipnik

Thezen, št. 42, pošta Maribor.

Rihard Stieger civilni geometer

naznanja s tem, da je v Ptujju na Minoritskem trgu št. 3 v prvem nadstropju otvoril pisarno za zemlje-merska opravila, za vsakovrstno izmerjanje (razdeljevanje in omejevanje zemljišč, komerciacije, drenaže itd.)
 Dela se izvršujejo točno in po ceni.

Mestni urad v Ptujju.

Štev. 5622.

Ptuj, dne 6. septembra 1905.

Zakaj se gre:

Razpisuje se natečaj za cestarja.

Natečajni razpis.

Na Stajerskem se oddasti dve cestarski službi 3. plačilnem razredu uslužbenske kategorije z letno plačo 1000 K in z letno aktivitetno doklado, ki se dodeli po krajevnih razmerah od 200—300 K. K temu spada tudi prispevek za službeno obleko na leto 160 K in normalni pausal za pote.

S to službo je združeno po dveh starostnih dokladah po 100 K, katere dobi uslužbenec vselej po petih, v civilni državni službi dovršenih letih. Potem ima upanja da pride v višji plačilni razred z letno plačo 1200 K s postavno odmerjenimi dokladami. Prosilci za to službo morajo biti avstrijski državljani, morajo biti v pisnu besedi zmožni nemškega jezika, morajo biti v dobri znanosti, pisati, računati in risati, kolikor je to potrebno za stvarstvo in obenem morajo tudi dopričati, da so se izučili za zidarja, tesarja ali kamnoseka. Prosilci za to službo ne smejo biti starejši nad 40 let, oziroma tak ki po postavi z dne 19. aprila 1872, drž. zak. št. 66 kot dosluženi vojaki še niso 45. leta dovršili. Prošnje, opremljene z izpričevali o starosti, o telesni sposobnosti in o dosedajnem delovanju, dalje dokazilo, da prošnje izpolnjuje pogoje, navedene v točki 3, omi dosluženi vojniki, ki hočejo prositi za to službo, pa razven tega morajo priložiti v omenjeni postavi in v pojasnjevalnem pristavku k isti z dne 12. julija 1872, drž. zak. št. 88 predpisane izkaze, povrh tega morajo se navesti stazovališče in vse to najpozneje do 30. septembra 1905 poslati na c. kr. namestnijo v Gradcu.

Zupan: Ornlj

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakov trepinovec, slivovko, droženko, brinjec in vsakovrstno rosogljjo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnici (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Svario.
 Doktorja pl. Trnkóczyja, svetovno znano redilno varstveno sredstvo, ki je bilo na razstavih odlikovano z najboljšimi poveljani, dobiva se pristno pod marko Mastin pri vsakem trgovcu. Po pošti se razpošilja najmanj 5 zavitekov za K 2.70. Lekarna Trnkóczy v Ljubljani. Ponarejalci se sodnijsko kaznujejo.

Več štrinjakov
 dobrih vinskih, skoro novih sodov proda J. Ornič v Ptuj. 487

Pekovski učenc
 priden se takoj sprejme pri Ernestu Pauhofu, pekovskem mojstru v Grafweinu na Zg. Štajerskem (3. žel. postaja od Gradca). 482

Dva mizarska pomočnika, 480
 spretna delavca, se takoj sprejmeta pri Karlu Reisingerju, mizarskem mojstru v Ptuj, Allerheiligengasse.

Adolf Sellinschegg

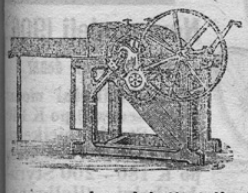
špecerijska trgovina k „zelenemu vencu“
 v Ptuj

kupuje vedno vsakovrstno friško sadje jagode, maline, črešnje, višnje, jabolka, hruške, slive, breskve, marelice, ringle, špindlinge, šipke, dren, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobe, hren, salato, murke, repo, zelje, laneno seme, živo in pitano perutnino, suhe bruske, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krljke, kure, race, gosi i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Prodaja južendorskega roman in portland-Cementa. Tomaževe moke, Kajnita.

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu



prporoča izboljšane vitale (Göpel) mlatilnice

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Opisu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine mesto. Prodaja se tudi na obroke. Ceni se pošiljajo poštine pristo in zastoj.

Lastna zaloga v Mariboru v Viktringhof ulici. 714

Izdelovalci sekir in brusilci orodja.

(Hackenschmiede & Werkzeugschleifer), spretni, se iščejo za Fužine Tragöss pri Bruku na Muri (Hammerwerk Tragöss bei Bruck a. d. Mur) na Štajerskem; ravnotan dobe tudi natančnejše pojasnila. 342

Samo se plača.

30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino polklijan la solingenski stroj za striženje las „Atlas“



glasom pogojev mojega kataloga tega brez nevarnosti za naročevalca, da zamoremo vsakega prepričati o izvrstni izprženosti našega stroja. Stroj za striženje las naredi je iz la solingenskega jarka, najfinše ponikljan, s 33 zobmi, z 2 grehmi za pretakanje perom v lepi skatli z navdijlom z reševanjem takoj striže. Cena sama 3 gold. Ta stroj plača se sam, po obroku v famijah, kjer so otroci, ker se izdatok za doprines v 1/2 letu. Navedene stroje za striženje las, ki so takoj za nič, nimam. Stroj za striženje brade režejo na 1 mm. 2 gl. 50 kr. Skarje za brado in pse, ki so za vsakega, ki ima konje in pse neugibno potrebae 2 gl. 50 kr. Pošilja po poštenem povzetju.

Hanns Konrad v Brüks-u šte. 876 (Češko). Ceni za mnogimi podobami čez 1000 vsakemu zastoj in franko.

ORIGINAL SINGER

190

Po takim izvesku se poznajo skladišča, v katerih se prodajajo Singer-jevišivalni stroji.

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje

Ptuj, Minoritski trg šte. 6.

Zahtevajte brezplačno in franko
 moj veliki ilustrirani cenik z čez 1000 slikami o niklastih, srebrnih in zlatih urah, sistem Roskopf, Halm, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakoro vsakovrstnih srebrnih in zlatih ur, sistem remonteir-ura K 3. —
 sistem Roskopf-patent 4. —
 sistem Roskopf, črna-jeklena remon. ura 4. —
 Svecirska originalna sistem Roskopf patent-ura 5. —
 Goldin rem ura „Luna deli“ 7.50
 Srebrna rem ura „Gloria deli“ 7.60
 Srebrna rem ura z dvojnato pokrivalom 11.50
 Srebrna oklepna veržica z sklopom, 15 gr. težka 2.40
 Raska zela-niklasta-ankor-rem. ura z „Luna deli“ 3.50
 Ura kakavica K 8-50, budilnica K 2-90, kuhinjska ura K 3. —, „Schwarzwälder“-ura K 2. —
 Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo.

Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure Hanns Konrad
 v Mostu (Brüks) št. 876 (Češko.) 518

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.



Prve vrste parobrodi, — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali

Franco Dolenc, konc. agent
 v Ljubljani, kolodvorske ulice šte. 41. 637

4 leta jamčim
 za vse pri meni izgotovljene puške.

Tomaž Sigott, puškar

v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten) priporoča svoje jako fino in solidno izgotovljene, sloveče lovške puške in puške za streljanje v tarčo, po jako nizkih cenah. Prezvamem tudi vsakovrstne reparature, popravila poškodovanih pušk. Bogato ilustrirane cenilnike pošljem na zahtevanje zastoj.

Brata Slawitsch
 v Ptuj 106

prporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci ceni:

Singer A	70 K	—	h
Singer Medium 90	—	—	—
Singer Titania 120	—	—	—
Ringschiffchen	140	—	—
Ringschiffchen za krojače	180	—	—
Minerva A	100	—	—
Minerva C za krojače in čevljarje	160	—	—
Howe C za krojače in čevljarje	90	—	—
Cylinder Elastik za čevljarje	180	—	—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 106			

Pravo domače platno

za rjube in perilo priporočava po sledecih cenah:
 Cela sešita rjuba za posteljo 3 ali 3 1/2 metra dolga, velja samo 1 gold. 30 kr. — Najfinše sešita rjuba iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gl. 50 kr.
 To domače platno se tudi prodaja na metere in sicer velja, čeprav je platno 190 cm široko, meter samo 75 krajgarov. — Domače platno za „šitroce“ velja meter 20 ali-25 kr., za-obleke meter 25 do 35 kr.
 Voseč (mušine) se tudi vpošiljejo na zahtovo,
Brata Slawitsch
 trgovca v Ptuj, Florjanski trg.

Viničar

s 4-5 delavskimi močmi se takoj sprejme pri 473

Rembertu Martinzu v Mariboru.

Velik vinograd s posestvom

z obširnimi sadonosnikom, eno uro hoda od Maribora, na jako dobri legi, se proda. Celu zemljišče obsega 31 oralov in sicer 14 oralov je izvrstnega vinograda — izmed teh je 7 oralov zasajenih z ameriškano trto — dva oralna njive, 1/2 oralna gozda, kar ostaja, so travniki, ki so obmejeni z dobrimi, rodovitnimi sadnimi drevesi. Zraven je enonadstropna gospodska hiša s prešo in vinskimi kletmi, potem je še posebna preša s kletjo, 4 hiše za viničarje, vodnjak z zdravo vodo. Vse posestvo je arondirano, se drži skup in se z dvema prešama, z eno prešo za sadje, s sodi, z raznim orodjem in s 4 kravami vred, obenem tudi z letošnjo trgovijo zavoljo lastnikove bolehnosti po jako nizki ceni proda. Natančneje uljudno pove g. Jakob Purgay v Leitersbergu pri Mariboru. 416

Pisarna za posestvo in hipoteke,
 od oblasti dovoljena in protokolirana
Karl Kržižek, Maribor, Burggasse 8
 preskrbuje nakup in prodajo graščin in posestev, tovarniških podjetij vsake vrste, stanovanj, vil letovišč, mlinov, prostorov za zgradbe, njiv, travnikov in gozdov itd., dalje preskrbuje posojila na prvo in drugo vlogo.
 Sam prodam v Mariboru veliko število najrazličnejših lepih in jako cenih posestev, kakor tudi v raznih večjih krajih po spodnjestajerski deželi.
 Pojasnilo dajem vsak čas in brezplačno. 44

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 58

415 Opravitna številka A. IV 76/6 18

Oklic,
 s katerim se sklicujejo sodišču neznan dediči.

C. k. okrajno sodišče v Celju naznanja, da je umrl dne 10. aprila 1906 g. Miha Smole v St. Petru pri Leoben, ne zapustivši nikake naredbne poslednje volje.
 Ker temu sodišču niso vse osebe znane, katerim gre do njegove zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljajo vsi tisti, kateri nameravajo iz katerega koli pravnega naslova zahtevati zapuščino za se, da naj napovedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spoznanja dne pri podpisnem sodišču in se zglasijo izkazavši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem poslavil za dediča, c. kr. notar g. Lovro Baš v Celju, obravnavala z onimi, ki se zglasijo za dediče in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, dočim bi zasegala nenastopljeni del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedično.
 C. k. okrajno sodišče v Celju oddelek IV. dne 25. avgusta 1906.

Najboljše klajno apno
 se dobi samo pri **Adeflu Sellinschegg**
 Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).

5000 goldinarjev plačila



za take, ki hočejo dobiti takoj brke ali pa, ki imajo plešo, ni boljšega sredstva kakor je pravi danski „Mos Balsam.“ „Mos Balsam“ povzroči, da dobi vsak takoj in sicer v teku 8 dni brke in v kateri je rabil tekom 6 tednov brez uspeha „Mos Balsam.“ Opomba: Mi smo edina firma, kateri je mogoče enako jamčiti. Ne razpolago so opisi in priporočila zdravnikov. Pred ponarejvalci se bupic svati.

5000 goldinarjev gotovega denarja

vsakemu tistemu, kateri nima brk, kateri ima plešo ali pa redke lase in kateri je rabil tekom 6 tednov brez uspeha „Mos Balsam.“ Opomba: Mi smo edina firma, kateri je mogoče enako jamčiti. Ne razpolago so opisi in priporočila zdravnikov. Pred ponarejvalci se bupic svati.

„Kar se tiče mojih poskusov z „Mos-Balsam“-om usojam si vam poročati, da sem s tem balzomom popolnoma zadovoljen. Že po preteku 4 dnevov pokazala se je odina pravih brk sicer melkih in jasne barve, toda jako krepkih. Po preteku dveh tednov dobile so brke svojo naravno barvo in potem se le pokazal se je prav očividno izvrstno upliv vašega balzama. Zahvaljevala Vas bilježim I. C. Dr. Tverg, Kopenhaga.“

Jaz podpisana smelo priporočam vsakomur pravi danski „Mos-Balsam“ kot zanesljivo, neškodljivo sredstvo, katero povzroči zopet rast lasov. Meni so izpadali delj časa lasje tako, da sem dobila tu in tam na glavi popolnoma gola mesta. Ko pa sem rabila „Mos Balsam“, začeli so mi rasti že po preteku 3 tednov zopet lasje in so postali gosti in debeli. Vse to je zabojček „Mos Balsam“ velja 5 goldinarjev. Zamota se presledno (diskretno). Razpošilja se, ako se pošlje denar v na veseli ab pa po poštne povzetju. (Nachnahme). Pisati je treba na največjo specialno trgovino sveta

Mos-Magasinet, Copenhagen 370. Dänemark.

Deposice (karte) je treba frankovati z zamko (marko) po 10 vinarjev, pisma z zamko po 25 vinarjev.

KARL KASPER, Ptuj, gopodska ulica 11

— c. kr. zaloga smodnika. —

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega smodnika v svinčenih škatljicah, okroglega in raznesilnega, vse vrste kapsene, patrone za puške (Lancaster i Lefauche št 20, 16, 14, 12), patrone za samokrese 7, 9, 12 mm šprihe. — Nadalje imam veliko zalogo umetnega ognja i raketeljnov. Velika zaloga špicerijskega blaga, sladkorja, kave, čaja, riža, mila (žajfe), petroleja, južnega sadja itd. Imam vsakovrstno olje, bučno in pravo najfinejšo. Glavna zaloga kajnita in tomaževe žilindre za gnojenje travnikov in vinogradov, nadalje zaloga galicije, žvepla, rafije, gumija in lanenih koncev za cepljenje itd. Vse navedeno dobro in po ceni.

Nadviničar

(Oberwinzer) zanesljiv in spreten, ki naj ima kolikor največ delavskih moči, se sprejme za viničarjo v Podgorcah. Dalje se sprejme spreten oženjen kravji hlapec, čigar žena bi tudi pomagala v hlevu. Vprašati treba pri oskrbništvu graščine Dornova, pošta Moškanjce.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesuago, ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečično vlažno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan. Proti predplačilu K 316 se pošljejo 4 pušice, proti K 460 pa 6 pušic. Ena pušica velja 70 vinarjev.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano carstveno znamko.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. in kr. dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana, oget Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. V Ptujju se do bliva v lekarni g. J. Bihrbalk.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

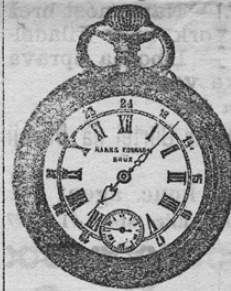
se dobijo odsihmal kopele s hiplomom po sledočih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/11 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Dobre ure po ceni s 3letno pisмено garancijo,

gold. 3.80

Prave srebrne remonter-ure

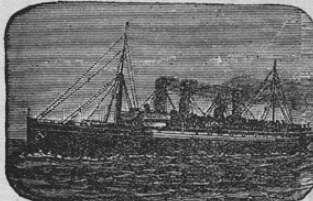


od c. kr. novčnega urada Stempjane s steklinasto cifernico, s kazalcem sekund, dobro in točno regulirane, la kakovosti gold. 4.80. Ista ura z zlatnim robom gold. 5.50, z 2 pravima srebrnima pokrivaloma brez zlagala roba gold. 5.75, z 2 srebrnima pokrivaloma z zlatnim robom gold. 6.50. Prava puncirana ankerremonter ura, dvojno pokrivalo, izvrstno notranje izdelano s 15 rubin-kamni, krasno cifrenico kazalcem sekund, fino blago, točno regulirana, 3 leta garancija gold. 8.50. Ure za gospe, zlate in srebrne v bogati zalogi. Vse ure so točno reparirane in najtežjeje regulirane, zato 3 letna rečna pismena garancija. Zamaljenje dovoljeno ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetku ali če se denar prej vpošlje po

Hans Konrad Prva trška ur. v Brata- u št. 676. (Osoko.)

Ceniki z mnogimi slikami zastoj in franko. 328

Hamburg-Amerika-Linie.



Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Rednadirrekt nazve za z brzo in poštnimi parniki, ki imajo dvojnat vijake,

iz Hamburga do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Österr. Hof.“

Tri dobre sode

à 24 hektolitrov se prodajo po nizki ceni za 200 K ter se postavijo na kolodvor. Vprašajte pri lastniku g. Rajmundu Jaklinu v Mislincu (Missling) na Štajerskem.

Za čevljarje

priporočava najin imeniten, dober in trpezen lastin žamet (Schuhlastin und Schuhsammt), nadalje jako močne cuge za stifele (Gummizüge), izvrstno lameno platno in sukneni filc za furo, štrufe, ričnice in knof, vsake vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posebna vrsta cvirna za usnje (leder) štepati in sicer poleg tega tudi vsake druge barve. Priporočajte se in bote spoznali, da vam vselej dobro, pošteno in z nizko ceno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptujju.

Za šivilje

prav posebno priporočava vso robo, potrebno za obilo in nalisp (Aufputz), zamet vsake barve, žido (svilni atlas, dalje vedno nove žnorce (Aufputzorden), celo far in sploh vse, kar potrebujete za svoje delo. Za obilo obisk se priporočava

brata Slawitsch, trgovca v Ptujju.



Vozičke za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi tako za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K.

Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročnikom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptujju.

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor!

V najini podružnici (filijali) pri mostu (Wagplatz) priporočava; pravi domači sesekan špeh, pravo domačo svinjsko mast (Schweinfette), pravi domači zelhan špelnino meso), izvrstni fini švicarski sir, radensko slatino, pravo domače tikvino olje, fino kafé kg po 10, 12, 14 kr., kakor vse druge špicerijske keci. Kdor napa enkrat obišče, tisti ostane nama gotovo zvest odjemalec, ker mi skrbno paziva na to, da se vsakomur pošteno, dobro in točno postreže.

Podružnica bratov Slawitsch trgovca v Ptujju pri mostu.



Styria-bicikelni

Novi modeli 1906.

Gene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140
160 Styria-bicikelni najfinejši (Strassenrad) po K 180—200
Styria-bicikelni (Halbrennenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppelglockenlager) po K 280

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 kron. Na obroke (rate) poa ugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastoj. Styria-bicikelni so dandanašnji najimennejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje bicikelne kakor tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se smejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si ta fabrikati kupi, potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manj vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so jako nizko nastavljene in se toraj Styria bicikelni vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschräume und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, Ptuj,

zastopnika za okraje Ptuj, Ormož in Rogatec.

Naročila naj se pošljejo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in neproda.

Mlin

s 4 tečaji, kjer se melje prednja moka (Griesmühle), s stopami in z 8 orlami zemljščica, ki obstoji iz sadonosnika, travnikov in njiv, se zaradi posestnikove starosti prodaja za 10.300 K — 4000 K lahko ostane na posestvu. Vprašati treba pri posestniku Francu Lorberju mlinarju pri Hrastovcu (Gutenhaag) pošta Sv. Lenart pri Mariboru.